

JAKÁ JE ÚLOHA KŘESŤANSTVÍ V DNEŠNÍM SVĚTĚ?

Kde máme vidět úlohu křesťanství v dnešní době? Tuto otázku je potřeba si klást, pokud hledáme cesty a formy pastorace odpovídající potřebám současné společnosti. Pokud totiž křesťanství nechceme odkázat jen do role udržovatele tradic nebo součásti životního stylu v tzv. „tradičních krajích“ nebo pokud z něho nechceme udělat spolek pro ušlechtilou charitativní činnost, je třeba pátrat po tom, čím je křesťanství pro náš současný svět. A hledat odpověď lze ze dvou pozic: jednak z pohledu křesťanské víry a z pohledu potřeb světa, jak jsme je schopni vidět a chápat.

Křesťanství z pohledu křesťanů

Z pohledu křesťanské víry je zde křesťanství nikoli z vlastního rozhodnutí, ale z vůle Kristovy. Úkolem křesťanů je být svědky i hlasateli evangelia, těšit se z toho, že „jejich jména

jsou zapsána v nebi“ a být tak nadějí pro lidstvo, což koncil vyjadřuje slovy: „Církev je totiž v Kristu jakoby svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva.“ Křesťané, tvořící církev, jsou „chrámem Ducha“, mají šanci i úkol žít z jeho inspirace. V neposlední řadě je jejich posláním také přímluvná modlitba za svět. V tom všem je církev v zásadě nezávislá na možnostech, které jí svět může dát.

Křesťanství z pohledu světa

I když svět, ve kterém žijeme, neurčuje obsah křesťanské víry, nejsou jeho potřeby a očekávání něčím, co by křesťané mohli přehlížet. Koncil zde jasně ukázal cestu, nejzřetelněji v pastorální konstituci *Gaudium et spes*, a to explicitním vyjádřením zájmu o svět.

P. Aleš Opatrný

KŘESŤANSTVÍ OD A DO Z

Extra ecclesiam nulla salus

Lat. *mimo církev není spásy*. Věta, kterou pronesl Cyprián ve 3. stol., když někteří lidé pod vlivem herezí opouštěli církev. Obsahuje tedy napomenutí, že odchod z církevního společenství odděluje člověka také od spásy. Větu později použil papež Bonifác VIII. (14. stol.) v encyklice *Unam sanctam*. Vytrhovat ji z historického kontextu a vyvozovat z ní teorii o věčném zatracení nekatolíků a nepokřtěných znamená nepochopit ji. Je naopak pravdou, že církev slouží ke spáse všech a že každý člověk může ejít do kontaktu s Kristem, aniž by ho poznal (*Gaudium et spes* 22).

Exultet

Lat. *jásá*. Podle počátečního slova se tak nazývá velikonoční chvalozpěv, který zpívá jáhen v liturgii velikonoční vigilie.

Farář

Z řec. *parochos* (= udělující). Je správcem farnosti, podílí se na Kristově službě tak, že vykonává službu učení, posvěcováním a řízením ve spolupráci s ostatními kněžími nebo jáhny a v součinnosti s křesťany laiky. K tomu, aby byl někdo platně ustanoven farářem, se vyžaduje, aby byl knězem, neboť se jedná o vykonávání plné duchovní péče, jež vyžaduje výkon odpovídající kněžství.

Farnost

Z řec. *paroikia* (= blízké okolí). Je to určité, v rámci místní církve natrvalo zřízené společenství věřících, svěřené pod vedením diecézního biskupa do duchovní péče faráři, jako jejímu vlastnímu pastýři. Farním se nazývá i chrám farního společenství.

HŘIVNA

Informační čtrnáctideník
ŘK farnosti Semily

Číslo 12 16. června 2024

Římskokatolická farnost – děkanství Semily, Komenského nám. 125, 513 01

Děkan: R. D. Jaroslav Gajdošik, tel. 739 909 500

www.farnost.semily.net

Bohoslužby v Semilech se konají v děkanském kostele sv. Petra a Pavla (KO), v kapli sv. Zdislavy na faře (KA), ve filiálním kostele Umučení sv. Jana Křtitele na Koštofranku (KK), v domově důchodců (DD), v kapli sv. Antonína v Chuchelně (CH).

Pořad bohoslužeb ve farnosti ve dnech 17. 6. – 30. 6. 2024

17. 6.	Po	–	–	–
18. 6.	Út	KO	18.00	za ++ z rodiny Karla Pekárka
19. 6.	St	KA	08.00	za pokoj a generační smíření v rodině
20. 6.	Čt	KA	08.00	za † Stanislava Nygrína a duše v očistci
21. 6.	Pá	Památka sv. Aloise Gonzagy, řeholníka		
		KO	18.00	za zdraví a dary Ducha svatého pro Romana Váchalíka
22. 6.	So	DD	13.30	za farníky
		KA	18.00	za zdraví pro manželku a Boží pomoc

23. 6. Ne 12. neděle v mezidobí

KO 08.30 za zdraví a Boží ochranu pro Jana a jeho rodinu a za † Olgu Zaciosovou a celý rod

24. 6. Po Slavnost NAROZENÍ SV. JANA KŘTITELE

KO 18.00 za † P. Jozefa Porubčana

25. 6. Út KO 18.00 za ++ Karolínu a Jána Kafříkovy a jejich děti

26. 6. St KA 08.00 za ++ Pavla a Františku Karlíkovy a jejich děti

27. 6. Čt KA 08.00 za † Ladislava Porubčina

28. 6. Pá Památka sv. Ireneje, biskupa a mučedníka, učitele církve

KO 18.00 za zdraví pro Emilii Hričovou

29. 6. So Slavnost SV. PETRA A PAVLA, apoštolů, patronů farnosti

DD 13.30 za farníky

KA 18.00 za ++ Cecílii a Jana Novotné a ++ rodiče Pajunkovy

30. 6. Ne POUTNÍ SLAVNOST SV. PETRA A PAVLA (13. neděle v mezidobí)

KO 09.30 za farní společenství

celebruje P. Josef Jaroš

Poutní bohoslužbu doprovází pěvecký sbor Antonín Dvořák z Turnova pod vedením Bohuslava Lédla.

Farnost
sv. Petra a Pavla

Farní kostel Navštívení Panny Marie stával v Bozkově již v polovině 14. století, zanikl však za husitských válek. K jeho obnově došlo snad až v 16. století – dodnes se dochoval zvon z r. 1555, s reliéfem Madony, svědčícím o tom, že i za protestantské vrchnosti (Smiřičtí) byl Bozkov střediskem mariánské úcty. Legenda vypráví o zázračném přenesení stavebního materiálu z Roztok do Bozkova. Také ke gotické mariánské soše se pojí dvě pověsti. Podle první ji našel havíř v železném dole v Podbozkově; návod mu poskytla jeho nemocná manželka, jíž se zjevil ve snu anděl. Druhá se týká doby husitské, během níž zachránil bozkovský farář zázračnou sošku zakopáním do země; farníkům toto místo označil v červenci napadlý sníh. Po Bílé hoře byla farnost spravována nejdříve turnovským děkanem, od roku 1631 sem docházel kněz ze Semil – z počátku asi jen pětkrát ročně, později častěji, hlavně o mariánských poutích, které byly čím dál více navštěvovány. Počet poutníků vzrůstal. Roku 1655 jich bylo na 4 000 – a starý dřevěný kostel nestačil.

Ovdovělá hraběnka Marie Polyxena Desfoursová položila 23. září 1690 základní kámen nynějšího kostela. V listopadu 1746 vrchnost obnovila v Bozkově faru a v lednu následujícího roku sem nastoupil farář Václav Komárek. Jeho nástupce Václav Dušek dal v letech 1754–1757 zhotovit v Jelínkově řezbářské dílně v Kosmonosích oltáře s cennými sochami světců a světíc a kazatelnu se sochami evangelistů a sv. Augustina. K soše Panny Marie pořídil zlaté paprsky, její kamennou repliku v rokokovém pláštiku umístil v nice nad hlavním vchodem (1765). Další sochy nechal postavit i v okolí Bozkova; na cestě do jesenského mlýna a v Roztokách sochu Madony, na rozhraní katastru s Jesenným sochu sv. Josefa.

Za Duškova působení byly rovněž pořízeny

varhany a v kostele se provozovaly divadelní hry s náboženským obsahem. Dosavadní kazetový rovný strop nechal snést a nahradil ho bedněným s rákosovou omítkou na způsob valené klenby s lunetami. V roce 1790 jej dal vyzdobit invokacemi Loretánské litanie. Náhrobní kříž na jižním soklu lodi značí místo jeho posledního odpočinku.

Zmínku zasluhuje také místní rodák P. Josef Strnad, který zde působil v letech 1833–1841 a podnítil postavení nové fary. P. Alois Schalk nechal pořídit ke hřbitovu dvě kamenné brány (1846), jež stojí podnes. P. František Brousek nechal v letech 1860–1862 obnovit loretánskou litanii, obrazy křížové cesty a většinu oltářních obrazů, jejichž autorem je železnobrodský malíř František Maischaider. Na vlastní žádost sem v r. 1882 přišel ze Semil vikář a místní rodák P. Josef Alois Koube, působil zde však jen čtyři roky. Jako kaplan byl osvětově i literárně činný a jeho pověst ovlivnila spisovatele K. V. Raissa natolik, že ho zařadil mezi postavy románu *Zapadlí vlastenci* jako pátera Chválu.

Poutní místo vyžadovalo iniciativního kněze a tím byl P. Jan Křtitel Štajnygr. Zavedl zde májové pobožnosti, k nimž složil příručku, sepsal historii obce i kostela a vydal ji r. 1893 s názvem *Pomněnky z Boskova*. Jelikož kostel nebyl pro různé překážky dosud posvěcen, nechal P. Štajnygr provést jeho důkladnou

opravu, pořídil novou břidlicovou střechu, nad hlavním vchodem klasicistní štít, barokní bání vyměnil za osmiboký jehlan (roku 1946 byl snesen a nahrazen slohově příslušnou bání s ochozem). 22. října 1893 byl kostel konečně posvěcen.

Po zabrání Sudet 11. října 1938 sem nastoupil P. Josef Hofmann z České Lípy, nepochybně jedna z nejvýznamnějších osobností mezi bozkovskými duchovními správci. V dusnu německé okupace probudil ve veřejnosti zájem o poutní místo a získal příznivce k finanční výpomoci. Postupně se prováděly opravné a restaurátorské práce v rozsahu zde dosud nebývalém: konzervace a oprava milostné sochy Panny Marie, kterou začal nazývat „Královna hor“, opravy a přemalba oltářů, kazatelny a soch, výměna břidlicové krytiny na lodi a presbytáři, výměna pískovcové dlažby za teracovou spolu s odvodněním podloží, snížení a vydláždění terénu okolo kostela, nová elektroinstalace, elektrické zvonění, nový pancéřový svatostánek, mramorová křtitelnice, lipový betlém, nové dubové lavice, oprava varhan a vnitřních omítek, obnova invokace loretánské litanie i maleb v presbytáři. Neopravena zůstala jen centrální malba na stropě lodi. Na vysoké úrovni byla liturgie a chrámový zpěv. Hospodářské budovy fary přestavěl na scholu cantorum, kde bydleli zpěváci a ministranti z chudých rodin. Za zmínku stojí i návštěvy politiků, spisovatelů, básníků, hudebních skladatelů, historiků umění a malířů na zdejší faře, které přinášely prospěch poutnímu místu. Farář Hofmann byl v dubnu 1951 přeložen do Loukova u Mnichova Hradiště, za rok zatčen a odsouzen ve vykonstruovaném procesu na 10 let žaláře. Po propuštění mu už nikdy nebyl udělen státní souhlas. Z jeho iniciativy byl na jižní zdi kostela instalován reliéf zdejší Madony a sepjaté kněžské ruce. Výzva nabádá kolemjdoucí k modlitbě a vzpomínce na zemřelé.

Komunistický režim se snažil utlumit a zlikvi-

dovat mariánský kult a poutě. Do roku 1980 zde působil P. Bohuslav Čálek, který provedl opravu fasády kostela i věže. V roce 1980 přešel Bozkov pod duchovní správu Semil. Staříčský děkan Alfréd Kostka sem obětavě dojížděl 15 let a Bozkov si velmi zamiloval. Obnovil zde výuku náboženství. Z vlastních prostředků pořídil elektrické zvonění a podstatně se podílel i na nákladech na novou měděnou krytinu na chrámové lodi. Vzácny původní strop na oratoři byl značným nákladem zrestaurován.

Dne 1. září 1996 se Bozkov opět dočkal vlastní duchovní správy, kterou vykonávají polští kněží – misionáři Panny Marie z La Salette (saletini). Jejich znak, kříž s kleštěmi a kladivem, který je umístěn na věži kostela od roku 1948, jako by věští jejich budoucí příchod. Za finančního přispění zahraničních charitativních organizací se opravila zanedbaná fara, kde se pořádají akce duchovního zaměření. Přilehlá schola byla přeměněna na poutní dům. Strop nad lodí kostela s centrální malbou „Brána nebeská“ byl v havarijním stavu, na poslední chvíli se přistoupilo k jeho záchraně, která si vyžádala značného nákladu. Restaurátorské práce probíhaly v letech 1998–2000 a prováděli je studenti pod odborným dohledem pedagogů z Vyšší odborné školy restaurování a konzervačních technik z Lito-myšle. Finanční podporu poskytlo Ministerstvo kultury, Okresní úřad v Semilech, Biskupství litoměřické, Matice Bozkovská a nemalou částkou přispěli i farníci a poutníci. Byla zpřístupněna také věž kostela, ze které je možné vidět daleké okolí.

Poutě v Bozkově

- 1. První neděle v červenci**
- 2. Nejbližší neděle k 15. srpnu**
- 3. Nejbližší neděle k 8. září**
- 4. Nejbližší neděle k 19. září**